

Titulació	Tipus	Curs
Relacions laborals	OT	4
Dret	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Roig i Batalla

Correu electrònic: antoni.roig@uab.cat

Equip docent

(Extern) Anna Capellà Ricart

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es recomana haver superat abans l'assignatura Dret Constitucional.

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Objectius

El dret a la protecció de dades és potser el dret fonamental més relacionat amb les tecnologies de la informació i de la comunicació (TICs), juntament amb el dret a la intimitat i la llibertat d'expressió. En les relacions laborals es recull una gran quantitat d'informació personal sobre la vida professional de les persones treballadores, com són les titulacions, els càrrecs i retribucions, així com sobre altres aspectes personals como la vida familiar, l'estat civil, el DNI i el nombre de fills, entre d'altres. A més, solen guardar-se també dades sensibles relatives a l'afiliació sindical, que serveixen normalment per descomptar la quota sindical, i dades de salut com les baixes i les enfermetats. Això permet elaborar un perfil personal que mereix ser protegit.

En aquest curs es pretén descriure els principis generals aplicables als problemes jurídics relacionats amb els drets fonamentals de les persones treballadores a l'empresa, així com les possibles mesures protectores i la seva eficàcia.

Les situacions de risc per als drets fonamentals sovintegen:

- el procés de selecció de personal
- els controls empresarials, amb la tecnologia biomètrica, la monitorització i la videovigilància
- la interceptació de comunicacions i de la navegació a Internet
- les dades sensibles

La pregunta a la qual haurem d'intentar respondre en aquest curs no és altra que el nivell de protecció real dels drets fonamentals de les persones treballadores a l'empresa. Les possibles solucions seran sovint reguladores, però incorporarem altres opcions complementàries, com les anomenades tecnologies garants de drets (Privacy Enhancing Technologies).

Competències

Relacions laborals

- Analitzar adequadament les situacions específiques de conciliació de la vida familiar i laboral, i aplicar la normativa corresponent.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
- Automotivar-se emprant accions formatives específiques que permetin actualitzar els coneixements propis.
- Contextualitzar els esdeveniments socials des d'un punt de vista global (geogràfic, històric, econòmic, ecològic, sociopolític o cultural).
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
- Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).
- Identificar els fonaments de les principals àrees de relació jurídica i d'organització en el camp del treball humà.
- Tenir capacitat de decisió, agudeses per prendre decisions i capacitat de jutjar.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Dret

- Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
2. Automotivar-se emprant accions formatives específiques que permetin actualitzar els coneixements propis.
3. Conèixer els fonaments de les àrees jurídiques de les relacions laborals en el supòsit específic de les noves tecnologies i el mercat de treball.

4. Conèixer els fonaments de les àrees jurídiques de les relacions laborals en el supòsit específic de les noves tecnologies i la llibertat d'expressió i d'informació.
5. Conèixer els mecanismes aplicables en cada situació.
6. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
7. Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
8. Identificar les bases de dades de caràcter comercial i saber-les utilitzar adequadament.
9. Interpretar els esdeveniments socials com mecanismes que incideixen en les normes i en les institucions jurídiques actuals.
10. Recopilar bones pràctiques empresarials en la matèria.
11. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
12. Tenir capacitat de decisió, agudesa per prendre decisions i capacitat de jutjar.
13. Treballar de manera autònoma.
14. Treballar en equip.
15. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
16. Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.

Continguts

TEMA 1. DRETS FONAMENTALS I NOVES TECNOLOGIES

Drets fonamentals i Constitució. Drets fonamentals de les persones treballadores.

TEMA 2. LA LLIBERTAT SINDICAL I LES NOVES TECNOLOGIES

Dret dels sindicats a usar el correu electrònic de l'empresa. Condicions i restriccions.

TEMA 3. LA PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS DEL TREBALLADOR

Bases de dades a l'empresa. Quotes sindicals i dades mèdiques.

TEMA 4. DRET A LA INTIMITAT A L'EMPRESA

Videovigilància. Control de la navegació. Etiquetes RFID i controls biomètrics d'accés i localització.

TEMA 5. EL SECRET DE LES COMUNICACIONS DEL TREBALLADOR

El control del correu electrònic de la persona treballadora. Correu professional i personal. Ús raonable i convenis col·lectius.

TEMA 6. LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ DEL TREBALLADOR

Crítiques en el marc de l'empresa. Crítiques en el marc de les xarxes socials.

TEMA 7. DISCRIMINACIONS DEGUDES A LES NOVES TECNOLOGIES

En el procés de selecció i durant la relació laboral

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Explicació general de cada tema	22	0,88	1, 3, 4, 5, 6, 10
Tipus: Supervisades			

Preparació de las classes i les pràctiques a casa	22	0,88	1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Preparació de las classes i les pràctiques a casa	101	4,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 13, 14

Horari

Dilluns 8h30 a 11h45

Es farà un descans de 15 minuts a les 10h

Assistència a classe no obligatòria

Aula activada al Campus virtual

Avaluació continuada

3 exercicis a classe, sobre materials indicats al campus virtual. Es podran portar els materials a la pràctica. Es corregiran i es tornaran (50% en total).

Parcial (veure data al campus virtual, 25% de la nota final)

Examen final (veure calendari acadèmic, 25% nota final)

Re-avaluació

Veure dates al campus virtual

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Final	25%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16
Parcial	25%	1	0,04	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15
Pràctiques a classe	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14
Re-avaluació	50%	1	0,04	2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13

Avaluació continuada

. 3 exercicis a classe, sobre materials indicats al campus virtual. Es corregiran i es tornaran (50% en total).

Parcial

Prova escrita sobre un cas no vist (25% de la nota final)

Final

Examen final sobre un cas no vist (veure calendari acadèmic) (25% nota final)

No avaluable

L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no avaluable

Re-avaluació

Veure calendari acadèmic (50% nota)

Avaluació única

3 exercicis pràctics sobre materials enviats previament (50% nota)

1 examen final escrit (50% nota)

Recuperació:

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

No avaluable:

S'aplicarà el mateix criteri de no avaluable que per l'avaluació continuada.

Bibliografia

Bibliografia recomanada:

OBRES GENERALS

PRECIADO DOMÉNECH, Carlos Hugo, Breve historia del Trabajo y los derechos fundamentales, Ed. Bomarzo, 2018.

VALDÉS DAL-RE, Fernando, El constitucionalismo laboral europeo y la protección multinivel de los Derechos laborales fundamentales, Ed. Bomarzo, 2016.

GARCÍA MURICA, Joaquín (director), Derechos del trabajador y libertad de empresa. 20 casos de jurisprudencia constitucional, Ed. Aranzadi, 2013.

ROIG, Antoni, Derechos fundamentales y tecnologías de la información y de las comunicaciones, Ed. Bosch, Barcelona, 2010.

WOLTERS KLUWER España, *Documentos sobre el impacto de las nuevas tecnologías en la gestión de las personas y en las relaciones laborales*. Códigos telemáticos. Registro horario y derecho a la desconexión. Analítica de personas. Retención del talento. Compliance y whistleblowing, 2020.

ABADÍAS SELMA, Alfredo y GARCÍA GONZÁLEZ, Guillermo (coords.) *Protección de los trabajadores e inteligencia artificial. La tutela de los derechos sociales en la cuarta revolución industrial*, Atelier, Barcelona, 2022.

OBRES ESPECÍFIQUES

ABADÍAS SELMA, Alfredo (2023) *El Derecho penal frente a la discriminación laboral algorítmica*, Ed. Aranzad, Pamplona.

ÁLVAREZ DEL CUVILLO, Antonio (2024) *El concepto de discriminación grupal y su eficacia real en el ámbito de las relaciones laborales*, Ed. Tirant lo Blanch, València.

APARICIO ALDANA, Rebeca Karina, *Derecho a la intimidad y a la propia imagen en las relaciones laborales*, Thompson Reuters, Aranzadi, 2016.

CAMPAL MARTÍNEZ, Ángel Mariano, "La libertad sindical y el uso de las nuevas tecnologías de la información y la comunicación en el ejercicio de las libertades de expresión e información por los representantes de los trabajadores, *Revista General del Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social*, núm. 27, 2011.

DELGADO JIMÉNEZ, Antonio Felipe, *La privacidad de la persona trabajadora y el control tecnológico de la actividad laboral*, Universidad de Jaén, 2021.

FERNÁNDEZ ORRICO, Francisco Javier, *Criterios sobre uso de dispositivos tecnológicos en el ámbito laboral. Hacia el equilibrio entre el control empresarial y la privacidad del trabajador*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2021.

GONZÁLEZ DEL RÍO, José María (2024) *El derecho a la libertad de expresión del trabajador a través de redes sociales*, ed. Aranzadi, Pamplona.

LÓPEZ FERNÁNDEZ, Rubén (2023) "Dispositivos de geolocalización de la persona trabajadora y despido disciplinario ", *Lan Harremanak*, 2023, 50, 15-39.

MERCADER UGUINA, Jesús R., *Protección de datos en las relaciones laborales*, Ed. Francis Lefebvre, 2018.

MOLINA NAVARRETE, Cristóbal, *Datos y derechos digitales de las personas trabajadoras entiempos de (pos)Covid19*, Ed. Bomarzo, Albacete, 2021.

POQUET CATALÀ, Raquel (2024) *El derecho a la no discriminación en la relación laboral. Tendencias actuales*, Ed. Aranzadi, Pamplona.

PRECIADO DOMÉNECH, Carlos Hugo, *El derecho a la protección de datos en el contrato de Trabajo*, Ed. Aranzadi, 2017.

RIVAS VALLEJO, Pilar, *La aplicación de la inteligencia artificial al trabajo y su impacto discriminatorio*, Ed. Aranzadi, Pamplona, 2021.

RIVAS VALLEJO, Pilar (dir.) *Discriminación algorítmica en el ámbito laboral. Perspectiva de género e intervención*, Ed. Aranzadi, Pamplona.

SERRANO GARCÍA, Juana María, *La protección jurídica de los datos de las personas trabajadoras*, Ed. Bomarzo, Albacete, 2022.

TOSCANI GIMÉNEZ, Daniel y TRUJILLO PONS, Francisco (eds.), *La desconexión digital en el trabajo*, Ed. Aranzadi, Pamplona, 2020.

VALLE MUÑOZ, Francisco Andrés, "Las redes sociales como medio de prueba en el proceso laboral", *Revista de Estudios Jurídico-Laborales y de Seguridad Social*, 2023, núm. 6, 118-143.

S'indicaran materials jurisprudencials i doctrinals puntuals per a cada tema en el campus virtual.

Programari

No es requereix programari.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Anglès	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Anglès	segon quadrimestre	matí-mixt